APPENDIX C2

SITE NOTICES AND NEWSPAPER ADVERTISEMENTS

SITE NOTICES

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE HYDRA B CLUSTER OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicant: *Akuo Energy Afrique*

Proposed Activity: Hydra B Cluster (the "Cluster") entails the development of twenty-one (21) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Pixley ka Seme District Municipality in the Northern Cape Province. The projects are proposed on the following farms:

No	Project name	Farm Name and portion Number	Capacity
1	Tafelkop Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Grass Pan 40	240MW
2	Koppy Alleen Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW
3	Vrede Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Bas Berg 88	150MW
4	Zionsheuvel Solar PV Facility	Remainder of Farm Leeuwberg 79	240MW
5	Amper Daar Solar PV Facility	Remainder of Farm Wolwe Kuil 44	100MW
6	Wag-'n-Bietjie Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Leeuwe Berg 45	100MW
7.1	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option A)**	Portion 5 of the Farm Bokken Kraal 81 **(Option A)**	100MW
7.2	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option B)**	Portion 4 on the Farm Knoffelfontein 74 Portion 1 on the Farm 78 Portion 2 on the Farm Leeuwberg 79 **(Option B)**	100MW
8	Ruspoort 2 Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Leeuwberg 79	100MW
9	JW Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 196	240MW
10	Pro Deo Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Grass Pan 40	100MW
11	Uitkyk Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 197	100MW
12	Middelplaas Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Grass Pan 40	100MW
13	Kareekloof Solar PV Facility	Remainder of the Farm Swart Koppies 86	100MW
14	Oosthuisfontein Solar PV Facility	Remainder of the Farm Oosthuisfontein 108	100MW
15	JAN Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Schaap Kraal 38, Portion 1 of the Farm Annex Donker Hoek 89; and Remainder of Farm Kuhns Post 90	240MW
16	Driefontein Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Driefontein 87	100MW
17	Jagpoort Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Driefontein 87, Portion 3 of the Farm Driefontein 87, and Portion 2 of the Farm Kareekloof 85	150MW
18	Strydam Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Stryd Dam 107	240MW
19	Roodekraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Roode Kraal 106	150MW
20	Bokkraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Bokken Kraal 81	100MW
21	HCA Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) is available for review and comment on the Savannah Environmental website at www.savannahsa.com/public-documents/energy-generation/. To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information:

Nondumiso Bulunga of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237
Mobile: 060 978 8396 (including WHATSAPP & pls call me)
Fax: 086 684 0547
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

MAY 2022

This notice is **not** for **job applications** but rather an opportunity to **register/comment** on the project.
Should you know of any **vulnerable person** that needs to be informed of and part of this proposed project, please contact us.

KENNISGEWING VAN OMGEWINGSIMPAKEVALUERING EN OPENBARE DEELNAMEPROSESSE VIR DIE BEOOGDE ONTWIKKELING VAN DIE HYDRA B-GROEPERING HERNUBARE KRAGAANLEGTE EN ROOSTERKONNEKSIE-INFRASTRUKTUUR, PIXLEY KA SEME DISTRIKSMUNISIPALITEIT, NOORD-KAAPPROVINSIE

Applikant: *Akuo Energy Afrique*

Beoogde aktiwiteit: Hydra B-groepering (die "Groepering") behels die ontwikkeling van een-en-twintig (21) sonkragaanlegte. Die onderstaande infrastruktuur sal verband hou met die ontwikkelings:

- FV-sonkragreeks bestaande uit FV-modules (met een- of tweekantige opwekking) en monteerstrukture ('n enkelas-nasporingstelsel)
- Wisselrigters en transformators
- Kabels tussen die projekkomponente
- Batterykragbergingstelsel (BESS)
- Interne aanlegsubstasie en kraglyne tussen die FV-sonkragaanleg en die Eskom-substasie (moet deur 'n aparte proses bevestig en geëvalueer word)
- Terreinkantore, sekerheidskantoor, bedryfs- en beheergebou en instandhoudings- en bergingsgebiede
- Toegangspaaie, interne verspreidingspaaie

Roosterinfrastruktuur vir die projek moet in oorleg met Eskom bevestig word en sal deur 'n aparte OIE-proses geëvalueer word.

Projekligging: Die projekte is sowat 20 km noord van Philipstown en 30 km wes van Petrusville in die Pixley ka Seme Distriksmunisipaliteit in die Noord-Kaapprovinsie geleë. Die projekte word op die volgende plase beoog:

No.	Projeknaam	Plaasnaam en gedeeltenommer	Vermoë
1	Tafelkop FV-sonkragaanleg	Gedeelte 3 van die Plaas Grass Pan 40	240MW
2	Koppy Alleen FV-sonkragaanleg	Gedeelte 5 van die Plaas Koppy Alleen 83	100MW
3	Vrede FV-sonkragaanleg	Gedeelte 5 van die Plaas Bas Berg 88	150MW
4	Zionsheuvel FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Leeuwberg 79	240MW
5	Amper Daar FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Wolwe Kuil 44	100MW
6	Wag-'n-Bietjie FV-sonkragaanleg	Gedeelte 1 van die Plaas Leeuwe Berg 45	100MW
7.1	Ruspoort 1 FV-sonkragaanleg **(Opsie A)**	Gedeelte 5 van die Plaas Bokken Kraal 81 **(Opsie A)**	100MW
7.2	Ruspoort 1 FV-sonkragaanleg **(Opsie B)**	Gedeelte 4 van die Plaas Knoffelfontein 74 Gedeelte 1 van Farm 78 Gedeelte 2 van die Plaas Leeuwberg 79 **(Opsie B)**	100MW
8	Ruspoort 2 FV-sonkragaanleg	Gedeelte 2 van die Plaas Leeuwberg 79	100MW
9	JW FV-sonkragaanleg	Restant van Plaas 196	240MW
10	Pro Deo FV-sonkragaanleg	Gedeelte 1 van die Plaas Grass Pan 40	100MW
11	Uitkyk FV-sonkragaanleg	Restant van Plaas 197	100MW
12	Middelplaas FV-sonkragaanleg	Gedeelte 4 van die Plaas Grass Pan 40	100MW
13	Kareekloof FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Swart Koppies 86	100MW
14	Oosthuisfontein FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Oosthuisfontein 108	100MW
15	JAN FV-sonkragaanleg	Gedeelte 1 van die Plaas Schaap Kraal 38; Gedeelte 1 van die Plaas Annex Donker Hoek 89; en Restant van die Plaas Kuhns Post 90	240MW
16	Driefontein FV-sonkragaanleg	Gedeelte 1 van die Plaas Driefontein 87	100MW
17	Jagpoort FV-sonkragaanleg	Gedeelte 2 van die Plaas Driefontein 87; Gedeelte 3 van die Plaas Driefontein 87; en Gedeelte 2 van die Plaas Kareekloof 85	150MW
18	Strydam FV-sonkragaanleg	Gedeelte 3 van Plaas Stryd Dam 107	240MW
19	Roodekraal FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Roode Kraal 106	150MW
20	Bokkraal FV-sonkragaanleg	Restant van die Plaas Bokken Kraal 81	100MW
21	HCA FV-sonkragaanleg	Gedeelte 4 van die Plaas Koppy Alleen 83	100MW

Omgewingsimpakevalueringsprosesse: Ingevolge Artikel 24 en 24D van die Nasionale Wet op Omgewingsbestuur (Wet 107 van 1998), saamgelees met Staatskennisgewing R324–R327, soos gewysig, moet 'n OIE-proses vir elke hernubare kragaanleg onderneem word. Savannah Environmental onderneem die nodige OIE- en openbare deelnameproses vir hierdie projekte. 'n Agtergrondinligtingsdokument (AID) is op Savannah Environmental se webwerf by www.savannahsa.com/public-documents/energy-generation/ beskikbaar vir oorsig en kommentaar. Raadpleeg asseblief die kontakbesonderhede hieronder om meer inligting te bekom en om op die projek se databasis te registreer en kommentaar of navrae in te dien:

Nondumiso Bulunga van **Savannah Environmental**
Posbus 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237
Selfoon: 060 978 8396 (insluitende WHATSAPP & pls call me)
Faks: 086 684 0547
E-pos: publicprocess@savannahsa.com
Webwerf: www.savannahsa.com

savannah environmental

MEI 2022

Hierdie kennisgewing is **nie** vir **werksaansoek nie**, maar eerder 'n geleentheid om op die projek te **registreer/kommentaar te lewer**.
Sou u weet van enige **kwesbare persoon** wat oor hierdie beoogde projek ingelig moet word of deel daarvan moet wees, kontak ons gerus.

PROOF OF SITE NOTICES (Date placed: 28 May 2022)

Co-ordinates: 30°11'10.97"S / 24°19'13.39"E

PROCESS NOTICES

PROOF OF PROCESS NOTICES

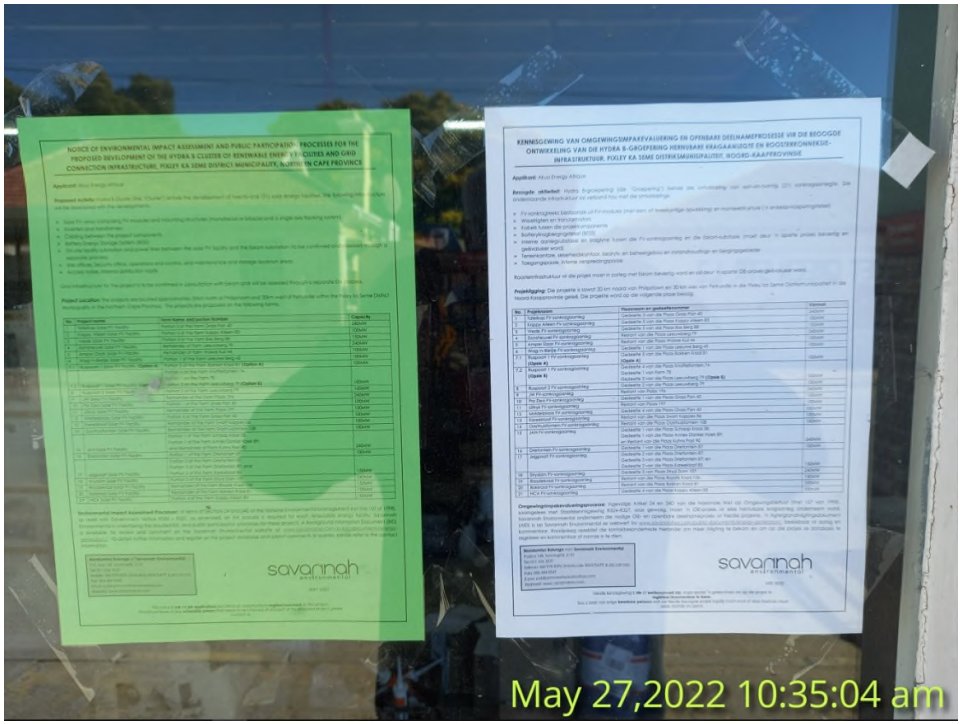

BKB Offices Phillipstown

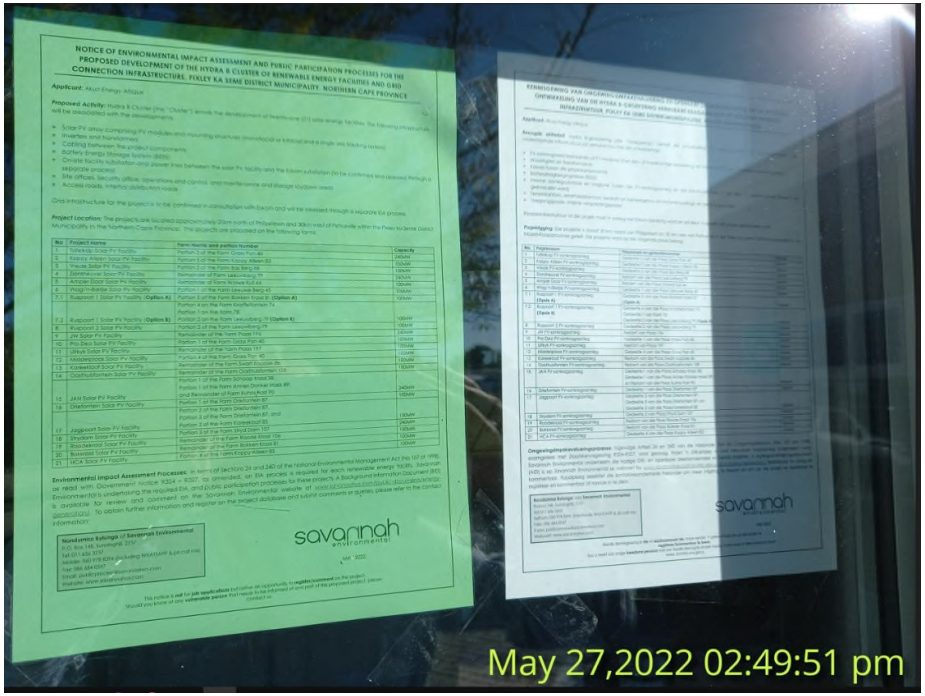

OVK Offices Petrusville

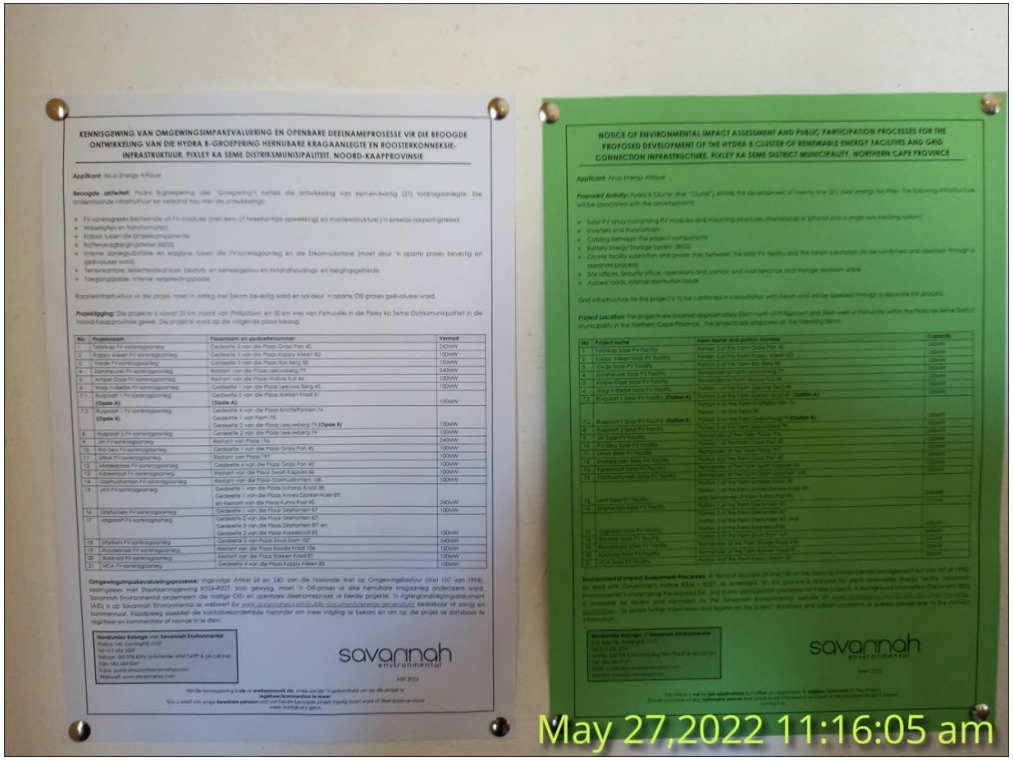

Renosterberg Local Municipal Offices

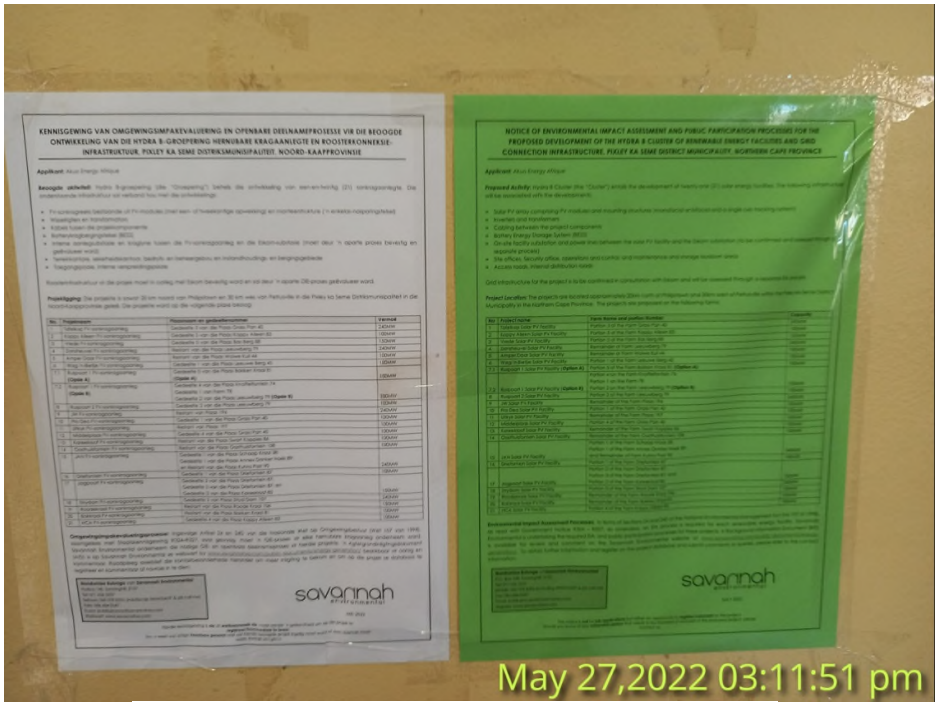

South African Police Services - Petrusville

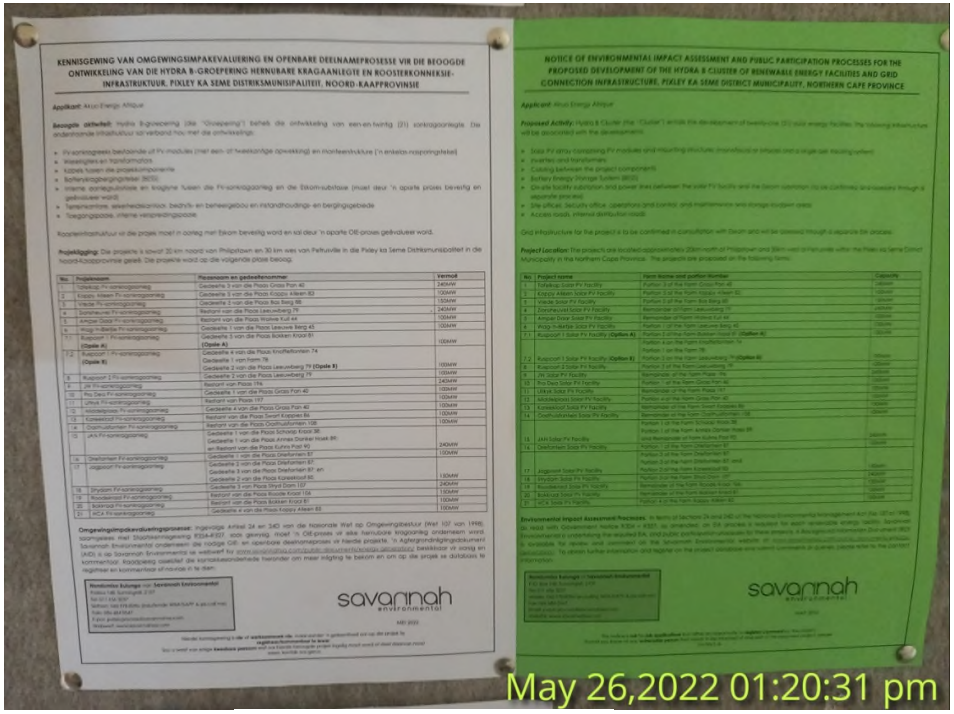

De Aar Library

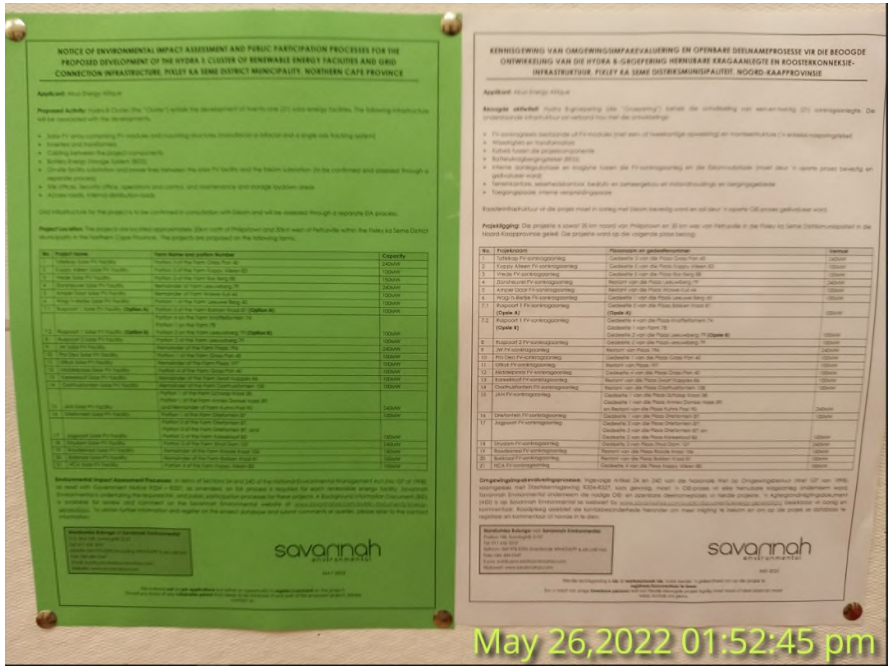

Pixley Ka Seme District Municipality Offices

Vanderkloof Shop – Vanderkloof

ADVERTISEMENTS

NOTICE OF AVAILABILITY OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT
AND
INVITATION TO PUBLIC MEETINGS
FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY CLUSTER (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy Cluster (Phase 1) entails the development of nine (9) Solar PV facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes are being undertaken for each of the renewable energy facilities. The Grid Infrastructure for the projects are to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects.

Environmental Impact Assessment Reports available for review & comment: The Environmental Impact Assessment Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/). The 30-day review & comment period of the Environmental Impact Assessment Reports are as follows:

Project			Review period
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Monday, 29 May 2023 to Thursday, 29 June 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Wednesday, 31 May 2023 to Monday, 03 July 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Friday, 02 June 2023 to Monday, 03 July 2023

***Invitation to Public Meetings*:** Interested and affected parties (I&APs) are invited to attend any one of the Public Meetings which will take place as follows:

DATE	TIME	VENUE
07 June 2023	10h00 – 11h30	Philipstown Town Hall, Phillipstown
	14h00 – 15h30	Petrusville Town Hall, Petrusville
08 June 2023	10h00 – 11h30	Keurtjieskloof Hall, Vanderkloof

Attendance can also be joined via MS Teams – please contact Nicolene Venter (details below) to register your attendance and to receive the MS Teams link.

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including *pls call me*)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

The Meaning and Implications of Medicine Schedules in South Africa

DOCTOR'S prescriptions, Over The Counter and Retail Aisle are phrases you would come across with when buying medication. What do they mean? When and how do they apply? Why are some medications easily accessible and some not? Well, it all lies on how they are scheduled.

A medicine schedule is a number that is given to a pharmaceutical product based on its benefits and risks. The lower the risk, the lower the schedule and the easier the accessibility to the consumers. The schedule number also known as the "S" number is indicated on the top-left corner of the medicine label. According to the Innovative Pharmaceutical Association of South Africa, pharmacists are trained to ask important questions before issuing scheduled medication. Even though control over certain medications is uncomfortable to the public, the intention is to protect and to give qualified and personified care. According to the Medicines Control Council (MCC), the schedules in South Africa vary from S0 to S8.

SHEDULE 0 (S0): Medicine with very low risks, symptoms of its use can easily be identified by the patient. Does not require medical consultation before purchase. Examples include Aspirin, low dosage paracetamol and supplements. Found pharmacy, supermarket, and convenience stores. ***OVER THE COUNTER (OTC) Medicine:*** Medicine that is purchased in the pharmacy without the doctor's prescription. A pharmacist or pharmacist assistant is required to ask important questions before issuing, because even though they can treat self-diagnosed minor illnesses such as pain, skin conditions, colds, and flu. The contents can be addictive and dangerous if used incorrectly. These medications include S1 which comprises of creams and ointments for skin irritations and S2 which treat pain, colds, and flu symptoms.

PRESCRIPTION MEDICINE: Medicine that is only available through a script that is issued by a doctor, a specialist or allied health professional. Usually issued in the hospital, clinic or the patient is required to take a prescription to the pharmacy. The pharmacist or assistant will explain how the medicine is used, repeat prescriptions are usually in six-month intervals unless a medical professional orders otherwise. S3 medicine are for severe pains and chronic illnesses such as diabetes and hypertension. S4 Include anti infectives such as Antibiotics, Antifungals and Antiviruses.S5 include Psycho-active medicines such as sedatives and anti-depressants. S6 include narcotic painkillers that range from moderate to highly addictive, patients must be highly monitored. These drugs are not available on repeat prescription and are only offered for 30 days maximum. S7 highly controlled drugs like heroin, cannabis and mandrax that are not recognised for medical use apart from scientific studies, they are highly addictive, and their use is prohibited. S8 strictly controlled substances that include amphetamine, dexamphetamine and nabilone.

References: Association, T. I. P., 2016. IPASA.co.za. [Online] Available at: http://ipasa.co.za/wp-content/uploads/2016/03/Know-your-Medicine-Schedules.pdf (Accessed 22 May 2023). SCHEME, A.-M. M., 2017. Alliance-Midmed. (Online)Available at: https://www.alliance-midmed.co.za/assets/documents/helpfulinfo/themeaninbehindmedicine-sched ules.pdf (Accessed 22 May 2023). *Article by: Siyolise Makaka.*

NOTICE OF AVAILABILITY OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT
AND
INVITATION TO PUBLIC MEETINGS
FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY CLUSTER (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy Cluster (Phase 1) entails the development of nine (9) Solar PV facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes are being undertaken for each of the renewable energy facilities. The Grid Infrastructure for the projects are to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects.

Environmental Impact Assessment Reports available for review & comment: The Environmental Impact Assessment Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/). The 30-day review & comment period of the Environmental Impact Assessment Reports are as follows:

Project			Review period
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Friday, 26 May 2023 to Monday, 26 June 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Monday, 29 May 2023 to Thursday, 29 June 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Wednesday, 31 May 2023 to Monday, 03 July 2023

Invitation to Public Meetings: Interested and affected parties (I&APs) are invited to attend any one of the Public Meetings which will take place as follows:

DATE	TIME	VENUE
07 June 2023	10h00 – 11h30	Philipstown Town Hall, Phillipstown
	14h00 – 15h30	Petrusville Town Hall, Petrusville
08 June 2023	10h00 – 11h30	Keurtjieskloof Hall, Vanderkloof

Attendance can also be joined via MS Teams – please contact Nicolene Venter (details below) to register your attendance and to receive the MS Teams link.

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including *pls call me*)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

Corné Els (50) gaan nagenoeg 1 600 km per trekker aflê. (Foto Verskaf).

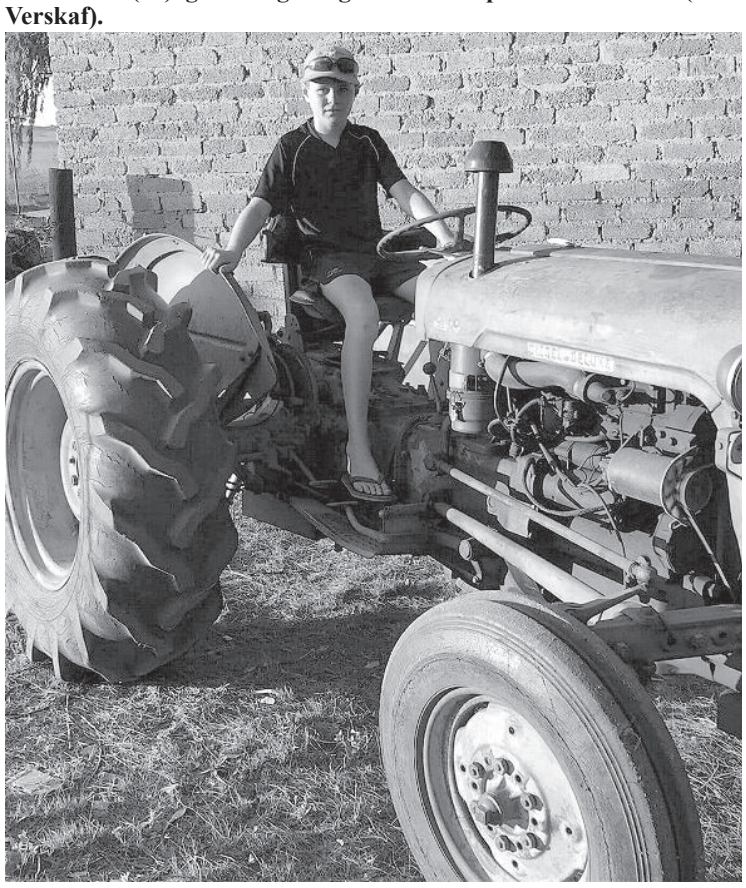

Met dié trekker gaan Corné Els nagenoeg 1 600 km aflê. (Foto Verskaf).

Baie geluk aan die volgende leerlinge van Laerskool De Aar wat baie goed gevaar het by die ATKV Redenaars Noord Kaap finale.V.l.n.r: Abijah Greyling (dertiende), Shannon Koen (negende) en Lente Smith (sewende).

Ma se trekkerrit om dogter se toutrekdroom te bewaarheid

DE AAR – 'n Ma van Krugersdorp besoek De Aar een van die dae op haar reis om vir haar dogter 'n droom te laat waar word.

Die volgende berig het in Maroela Media verskyn en verduidelik meer waaroor die trekkerrit van etlike kilometers gaan. Hierdie dame sal ook slaapplek benodig wanneer sy De Aar besoek en die publiek se hulp sal waardeer word.

Hier volg die berig: "Kom wind, kom weer … niks sal dié ma keer om etlike kilometers per trekker af te lê sodat haar dogter later vanjaar in Switserland aan die wêreldkampioenskap vir toutrek kan deelneem nie. Corné Els (50) vertel aan Maroela Media dat sy op 19 Junie uit Krugersdorp vertrek en dan binne 18 dae nagenoeg 1 600 km tot in Robertson in die Wes-Kaap wil aflê. Dit is in 'n poging om geld vir haar 16-jarige dogter, Marconette, se deelname aan die toutrekkampioenskap in te samel. "Ek en my man probeer om by ons kinders die ingesteldheid te kweek dat jy moet werk vir wat jy wil hê. Hierdie trekkerrit is 'n sprekende voorbeeld daarvan. "Natuurlik dink my man en kinders dat ek effens gek is om so iets aan te pak, maar ek wil dit graag vir my dogter doen. Sy is 'n go getter wat hard werk en ons is ongelooflik trots op haar. Marconette is gekeur om Suid-Afrika in die senior afdeling van die kampioenskap te gaan verteenwoordig.

Sy is egter self vir heelwat uitgawes verantwoordelik en daarom het Corné aan moontlikhede begin dink oor hoe om die geld bymekaar te maak. Corné, 'n ma van drie spruite, besit haar eie onderneming. Haar lewe en lewensbeskouing het ingrypend verander nadat sy in 2012 met borskanker gediagnoseer is. "Daardie hele reis waardeur ons is, het vir my 'n ander perspektief op die lewe en ons kinders gegee. Ek was in daardie stadium baie bang dat ek nie my kinders gaan sien grootword nie." Die gesin woon in Strand, maar hulle besit ook 'n stuk grond in die Wieg van die Mensdomomgewing. Dit is waar Corné aan die idee vir 'n trekkerrit gekom het. "Daar is baie voorbereidings wat getref moet word. Ons is reeds met instandhoudingswerk aan die trekker besig, die roete is so te sê gefinaliseer en ek het klaar 'n ondersteuningsvoertuig wat saam met my gaan ry. "My doel met hierdie inisiatief is om vertroue in die samelewing te herstel en hoop te skep. Baie mense wonder of dit gedoen kan word, maar by my is daar geen twyfel nie. Ek is vasbeslote om hierdie rit suksesvol te voltooi." Haar gesin sal 'n deel van die reis saam met haar a , en sy is ook opgewonde oor die mens wat sy op haar roete gaan ontmoet. Haar roete sluit in: Krugersdorp, Ventersdorp, Hartbeesfontein, Wolmaransstad, Schweizer-Reneke, Hartswater, Jan Kempdorp, Kimberley, Jacobsdal, Hopetown, Britstown, De Aar, Vosburg, Carnarvon, Williston, Calvinia, Touwsrivier, Montagu en Robertson.

As 'n slotgedagte voeg Corné by dat Titus 3:15 deurgaans vir haar 'n bron van motivering is: "Almal wat hier by my is, stuur vir jou groete. Gee ons groete aan ons vriende in die geloof. Die genade sal by julle almal wees!" Om 'n bydrae tot die trekkerrit te maak deur 'n kilometer te borg, kan jy 'n e-pos aan Corné Els stuur na polygraphcorne@gmail.com of haar skakel by 078 802 7911.

Die roete is soos volg: Maandag 19 Junie - Krugersdorp, Ventersdorp, Hartbeesfontein, Dinsdag 20 Junie - Hartbeesfontein, Wolmaransstad, Schweizer, Woensdag 21 Junie - Schweizer, Christiana, Jan Kempdorp, Donderdag 22 Junie - Jan Kempdorp, Hartswater, Kimberley, Vrydag 23 Jun ie - Kimberley, Jacobsdal, Hopetown, **Saterdag 24 Junie - Hopetown, Orania, De Aar, Sondag 25 Junie - De Aar, Britstown, Vosburg,** Maandag 26 Junie - Vosburg, Carnarvon, Williston, Dinsdag27 Junie - Williston, Calvinia, Woensdag 28 Junie - Calvinia, "halfway house", Donderdag, 29 Junie - "halfway house", Touwsrivier, Vrydag 30 Junie - Touwsrivier, Worcester en Saterdag 1 Julie - Worcester, Klapmuts.

Kontak gerus vir Talita Pringle indien u kan help met verblyf by 062 544 9220.

KYTO
leave an impression

DE AAR ABATTOIR
7000
2-4 PAARDEVLEI WEG
SEL: 082 389 5154 • 072 243 6244

HEALTH BENEFITS OF EATING LAMB:

- **Promotes muscle growth.**
- **Helps with development of children's bones.**
- **Reduces tiredness and fatigue.**
- **Supports normal mental function**

Build-it De Aar het aan HSDA netbal, sokker en rugbyballe geskenk. HSDA is baie dankbaar vir hierdie borgskap! Op die foto verskyn Mnr Chadley Meyer (rugby afrigter), Mnr Jacques le Roux (Build-it De Aar) en Me Johandrie Nel (netbal afrigter).

Volksblad
Sake

MARKTE

JSE – alle aandele ▲76 247

BRANDSTOFPRYSE

	95 Petrol Loodvry	Diesel* 0,05%	Diesel* 0,005%
Gauteng-pompprys	R23,34	R20,14	R20,49
Kus-pompprys	R22,62	R19,42	R19,77
Basiese Prys	R12,89	R11,77	R12,10
Oor/(onder)-verhaling	R0,06	R0,29	R0,30
Gemiddelde	R0,89	R1,02	R0,97

Die datum vir die oor/(onder)-verhaling is 24 Mei. Maksimum kleinhandelsprys vir paraffien: R18,59/ℓ. Die dieselpryse is die groothandelprys, nie die pompprys nie.

Bron: SEF

JSE				WISSELKOERSE					GRONDSTOWWE		
Alle aandele	Top-40	Finansieel	Hulpbronne	Nywerhede	Rand/$	Rand/Pond	Rand/Euro	Euro/$	Goud (R/kg)	Goud ($/ons)	Platts Brent
76 174,61	70 971,24	14 712,91	67 104,21	105 305,87	19,76	24,33	21,18	€0,93	1 236 621	1 944,45	$75,86
↑	↑	↓	↑	↑	↓	↓	↓	↓	↑	↓	↓
0,73%	0,91%	-0,44%	0,83%	1,35%	-2,65%	-2,19%	-2,35%	-0,30%	1,82%	-0,80%	-3,19%

VRYDAG 26 MEI 2023
www.netwerk24.com
e-pos: sake@media24.com
☎Johannesburg 011 713 9000
☎Pretoria 012 485 9000
☎Kaapstad 021 406 2121
☎Gqeberha 041 503 6111
☎Bloemfontein 051 404 7600

WAARHEID EERSTE
Nie-winsmaatskappy

Oudhoë is spyt, maar Steinhoff se betaling was goed

Hy was onder ontsaglike druk om die maatskappy se boeke te bekook weens die "toksiese kultuur" wat Markus Jooste, voormalige uitvoerende hoof van Steinhoff, geskep het.

So het Dirk Schreiber (51), lank besturende direkteur van 'n Steinhoff-filiaal in Duitsland, vandeesweek in die streekhof in Oldenburg getuig.

Hy het in 'n kort verklaring erken hy het finansiële verslae vervals. Talle aanklagte van wanvoorstelling in die maatskappy se balansstate en kredietbedrog staar hom in die gesig.

Schreiber het homself uitgebeeld as 'n blote pion van Jooste en beweer hy is gedwing om net beter resultate te lewer. Werklike syfers is gevolglik met "fiktiewe verkope" aangevul. Hy het te kenne gegee hy het nie 'n keuse gehad nie omdat Jooste "geen teenstand geduld het nie". Agterna beskou was dit 'n ernstige fout waaroor hy spyt is.

Selfs vandag kan hy geen werklike verduideliking gee hoekom hy voortgegaan het om die finansiële syfers in so 'n mate te vervals nie. Dit was heel waarskynlik "net as gevolg van die hoë vergoeding" wat hy ontvang het.

"Toe mnr. Jooste in Desember 2017 sy bedanking aankondig, het ek met groot verligting daarvan kennis geneem omdat ek nie wou voortgaan om deel van sy manipulering te wees nie."

Siegmar Schmidt (64), nog 'n voormalige bestuurder van Steinhoff se Duitse filiaal, staan ook tereg op aanklag van aandadigheid aan die manipulering van die balansstaat. — **Rob Hyde**

■ *Rob Hyde is 'n vryskutverslaggewer in Duitsland wat die hofsaak namens Netwerk24 en News24 dek. Dekking van die saak vind plaas in samewerking met Waarheid Eerste, 'n maatskappy sonder winsbejag wat ondersoekende joernalistiek bevorder.*

Medicinic is in 1983 deur die destydse Rembrandt-groep gestig waaruit Remgro sy ontstaan gehad het.
Foto: REUTERS

Mediclinic sluit sy heel laaste dag op JSE af

Nellie Brand-Jonker

Die hospitaalgroep Mediclinic International het gister sy heel laaste dag van verhandeling as 'n genoteerde maatskappy op die JSE afgesluit.

Sy notering en verhandeling word vandag opgeskort.

Dit is omdat die transaksie dan in werking tree om die aandeelhouers van Mediclinic, anders as die genoteerde beleggingsgroep Remgro, uit te koop.

Die Engelse hooggeregshof het gister die reëlingskema goedgekeur.

Die eerste aanbod van Remgro en die skeepsredery Mediterranean Shipping Company (MSC) is Donderdag 26 Mei presies 'n jaar gelede aan die direksie van Mediclinic voorgelê.

Remgro, wat deur die familie van Johann Rupert, sy voorsitter, beheer word, besit reeds 44,6% van Mediclinic.

Remgro gaan uiteindelik 50% hou van 'n nuutgeskepte maatskappy wat Mediclinic gaan besit, terwyl MSC die res hou.

MSC word deur die Aponte-familie besit en sy hoofkantoor is in Genève, Switserland, waar Mediclinic die grootste hospitaalgroep, Hirslanden, besit.

Rupert het ook 'n tuiste daar en sy Richemont-groep se hoofkantoor is in die land, is voorheen berig.

Groot geleenthede vir uitbreiding vir Mediclinic word voorsien, wat MSC wil help finansier.

Mediclinic is in 1983 in Suid-Afrika gestig, maar het ook bedrywighede in die Midde-Ooste en Europa. Die maatskappy se markwaarde het van sy notering af in 1986 op die JSE van R170 miljoen tot byna R87 miljard gister gestyg.

Die notering op die JSE sal na verwagting 7 Junie beëindig word. Sy hoofnotering is in Londen en dit word ook vandag opgeskort, terwyl sy notering daar op 30 Mei gekanselleer word.

Die sluitingstydprys van die aandeel was R118,30.

RENTEKOERSVERHOGING

Is dít nou boonste draaipunt?

Hanlie Stadler

Die uitval van die Russiese wapenskandaal en die risiko van fase 8-beurtkrag dié winter beteken daar is nou groot onsekerheid oor wanneer die rentekoers die laaste keer verhoog gaan word.

Verlede jaar is gehoop Januarie sou die laaste verhoging bring; in Januarie is gehoop Maart sou die draaipunt wees; in Maart is dit na Mei aangeskuif – en nou is daar groot onsekerheid of nóg 'n rentekoersverhoging dalk voorlê.

Mamello Matikinca-Ngwenya, hoofekonoom van FNB, waarsku bestaande handelsooreenkomste word deur geopolitieke spanning bedreig en sal geldeenhede laat verswak "soos diplomatieke uitvalle plaasvind, soos ons in Suid-Afrika gesien het".

Dis 'n gedempte verwysing na die risiko dat die tariefvrye toegang van baie Suid-Afrikaanse uitvoerprodukte tot die VSA in die gedrang is weens die Russiese wapenskandaal, wat die rand skerp laat verswak het.

Angelika Goliger, hoofekonoom van EY oor Afrika, sê óók nog 'n rentekoersverhoging, dalk van 25 basispunte, dreig nou in Julie.

Sy sê in aanloop tot die Brics-beraad in Augustus sal onsekerheid toeneem. "Sleutelhandelsvennote soos die VSA en die Europese Unie, en die wêreld, sal dophou hoe die regering met Rusland in gesprek tree voor en tydens die beraad."

Die hoër koste van produksie weens beurtkrag laat inflasie ook styg. Volgens haar beteken dit daar is steeds 'n risiko dat die rentekoers verder verhoog sal moet word.

"Ons glo nog die monetêrebeleidskomitee het rede om rem aan te slaan en te besin oor die vertraagde impak van die kumulatiewe rentekoersverhoging, maar moet ook versigtig bly oor die pad vorentoe."

Dit kom nadat die Reserwebank gister die verswakking van die rand, voortslepende beurtkrag, skerp stygings in kospryse en hoër as verwagte salarisverhogings as redes gegee het vir die tiende agtereenvolgende verhoging in die rentekoers.

Die verhoging met 50 basispunte beteken die rentekoers is sedert November 2021 al met altesame 475 basispunte (4,75 persentasiepunte) verhoog. Die prima rentekoers van banke word nou 11,75%.

Ironies genoeg het die aankondiging die rand tot sy swakste vlak nog, R19,75 teenoor die dollar, laat verswak. Uit grafieke wat die skielike skerp verswakking van net ná 15:20 af aandui, is dit baie duidelik dit hou met die rentekoersverhoging verband.

Die rand het die dag 2% swakker op R19,65 gesluit.

Al vyf lede van die monetêrebeleidskomitee het ten gunste van die verhoging gestem, het Lesetja Kganyago, president van die Reserwebank, gesê.

Dis die eerste keer sedert September 2021 dat 'n eenparige besluit geneem word oor sowel die rigting van die rentekoers as die waarde van die verandering (in September 2021 is die koers onveranderd gehou).

In antwoord op die vraag of die hoër rentekoers nie meer Suid-Afrikaners sal laat verarm en die terugneem van eiendom sal laat styg nie, het Kganyago gesê die hoër rentekoers is juis daarop gemik om op langer termyn armes te beskerm, maar "korttermynpyn" sal vir dié doelwit verduur moet word.

Kganyago sê as almal in die ekonomie "bal speel" en pryse met niks meer as 4,5% verhoog nie, of laer verhogings toestaan, sal inflasie gouer taan en sal rentekoerse stabiliseer of verlaag word.

Die Reserwebank het sy verwagting vir die gemiddelde inflasiekoers in 2023 tot 6,2% verhoog, teenoor 6% wat nog in Maart voorsien is.

Só raak die hoër rentekoers jou sak

Die Reserwebank het Donderdag die tiende agtereenvolgende rentekoersverhoging aangekondig. Dis soos in Maart met 50 basispunte verhoog, wat banke se prima rentekoers op 11,75% te staan bring.

Persoon A
Betaal 'n intreevlakmotor en woonstel af

Suzuki S-presso*
Prys: **R169 900**
Termyn: **6 jaar (72 maande)**
Paaiement teen prima van **11,75%: R3 300**
Styging in paaiement: **R44**

Persoon B
Betaal 'n redelik luukse motor en groot huis af

Land Rover Discovery*
Prys: **R1 689 000**
Termyn: **6 jaar (72 maande)**
Paaiement teen prima van **11,75%: R32 801**
Styging in paaiement: **R436**

1-slaapkamerwoonstel in Proteahoogte, Brackenfell Kaapstad**
Prys: **R535 000**
Termyn: **20 jaar verband vir die volle koopprys**
Paaiement teen prima van **11,75%: R5 798**
Styging in paaiement: **R184**

7-slaapkamerhuis in Waterkloofrif, Pretoria**
Prys: **R5 750 000**
Termyn: **20 jaar verband vir die volle koopprys**
Paaiement teen prima van **11,75%: R62 313**
Styging in paaiement: **R1 981**

Totale styging in skuldafbetaling
R228

Totale styging in skuldafbetaling
R2 417

* In albei gevalle is die mees basiese model gevat soos dit op 25 Mei 2023 op Suzuki en Land Rover se webwerf aangedui is.

** Die eiendomme is soos op 25 Mei 2023 op Property24 geadverteer is.

Individuele verskille sal bepaal word deur die waarde en termyn van die lening, die rentekoers en of mense al meer geld inbetaal het of geld uit hul verband onttrek het. Dit sluit ook nie administrasiekoste in nie.

Paaiemente op kredietkaarte en persoonlike lenings kan ook styg weens die styging in die rentekoers.

Bronne: Ooba, Suzuki, Land Rover, Property24 — THEUNS KRUGER, Netwerk24-grafika

Begroot só om rentekoers-pyne te help verlig

Hanlie Stadler

Die tiende agtereenvolgende verhoging in die rentekoers voel vir baie mense met skuld waarskynlik soos 'n vuishou in die maag.

Die Reserwebank het die rentekoers gister met 50 basispunte verhoog, net soos in Maart.

Sedert November 2021 is die rentekoers reeds met 475 basispunte (4,75 persentasiepunte) verhoog. Die prima rentekoers van banke word nou 11,75%.

Mense met spaargeld in die bank gaan nou 'n bietjie meer rente daarop verdien, maar vir verreweg die meeste Suid-Afrikaners bring dit net nóg pyn mee – saam met die skerp styging in onder meer basiese kospryse, in die petrolprys en in kragtariewe.

Die ironie is dat die Reserwebank die rentekoers juis verhoog om dié prysstygings te probeer tem. Die teorie is dat iemand êrens groter pyn sal absorbeer: Winkels sal byvoorbeeld besef verbruikers het nie meer kontant of toegang tot krediet nie en hulle sal hul wins moet besnoei eerder as om die volle styging van hul insetkoste en hul verwagting van verdere stygings aan verbruikers deur te gee.

Lesetja Kganyago, president van die Reserwebank, sê as almal saamspeel en pryse met niks meer as 4,5% verhoog nie, sal inflasie taan en sal rentekoerse stabiliseer of verlaag word.

Intussen moet verbruikers die "korttermynpyn vir langtermynvoordeel" – inflasie wat weer afneem – hanteer.

> **Die teorie is dat iemand êrens groter pyn sal absorbeer: Winkels sal byvoorbeeld hul wins moet besnoei eerder as om die volle styging van hul insetkoste én hul verwagting van nóg stygings aan verbruikers deur te gee.**

Motorpaaiement

■ **R12-R13:** Vir elke R50 000 wat jy geleen het om 'n motor oor vyf of ses jaar teen die prima rentekoers af te betaal, is dit by benadering met hoeveel jou paaiement styg.

■ **R580:** As jy in 2020 'n motor van R250 000 oor vyf jaar teen die prima rentekoers gefinansier het, het jou paaiement nou al met soveel gestyg.

Huispaaiement

■ **R172:** Vir elke R500 000 wat jy geleen het om jou huis oor 20 jaar teen die prima rentekoers af te betaal, is dit by benadering met hoeveel jou paaiement styg.

■ **R6 168:** As jy in 2020 'n huis van R2 miljoen gefinansier het, het jou paaiement nou al met soveel gestyg.

Sake
Beeld | Die Burger | Volksblad

Om in Sake te adverteer skakel
Beeld: **011 877 6075**
Die Burger: **021 910 6546**
Volksblad: **051 404 7788**

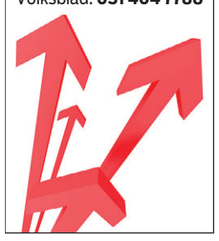

NOTICE OF AVAILABILITY OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT AND INVITATION TO PUBLIC MEETINGS FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY CLUSTER (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy Cluster (Phase 1) entails the development of nine (9) Solar PV facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

» Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
» Inverters and transformers
» Cabling between the project components
» Battery Energy Storage System (BESS)
» On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
» Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
» Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes are being undertaken for each of the renewable energy facilities. The Grid Infrastructure for the projects are to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects.

Environmental Impact Assessment Reports available for review & comment: The Environmental Impact Assessment Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/). The 30-day review & comment period of the Environmental Impact Assessment Reports are as follows:

Project	Review period		
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Monday, 29 May 2023 to Thursday, 29 June 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Wednesday, 31 May 2023 to Monday, 03 July 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Friday, 02 June 2023 to Monday, 03 July 2023

Invitation to Public Meetings: Interested and affected parties (I&APs) are invited to attend any one of the Public Meetings which will take place as follows:

DATE	TIME	VENUE
07 June 2023	10h00 – 11h30	Philipstown Town Hall, Phillipstown
	14h00 – 15h30	Petrusville Town Hall, Petrusville
08 June 2023	10h00 – 11h30	Keurtjieskloof Hall, Vanderkloof

Attendance can also be joined via MS Teams – please contact Nicolene Venter (details below) to register your attendance and to receive the MS Teams link.

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter of Savannah Environmental
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including pls call me)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

X1XPXGTD-VB260523

SCOPING PHASE

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE HYDRA B CLUSTER OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicant: *Akuo Energy Afrique*

Proposed Activity: Hydra B Cluster (the "Cluster") entails the development of twenty-one (21) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Pixley ka Seme District Municipality in the Northern Cape Province. The projects are proposed on the following farms:

No	Project name	Farm Name and portion Number	Capacity
1	Tafelkop Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Grass Pan 40	240MW
2	Koppy Alleen Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW
3	Vrede Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Bas Berg 88	150MW
4	Zionsheuvel Solar PV Facility	Remainder of Farm Leeuwberg 79	240MW
5	Amper Daar Solar PV Facility	Remainder of Farm Wolwe Kuil 44	100MW
6	Wag-'n-Bietjie Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Leeuwe Berg 45	100MW
7.1	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option A)**	Portion 5 of the Farm Bokken Kraal 81 **(Option A)**	100MW
7.2	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option B)**	Portion 4 on the Farm Knoffelfontein 74 Portion 1 on the Farm 78 Portion 2 on the Farm Leeuwberg 79 **(Option B)**	100MW
8	Ruspoort 2 Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Leeuwberg 79	100MW
9	JW Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 196	240MW
10	Pro Deo Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Grass Pan 40	100MW
11	Uitkyk Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 197	100MW
12	Middelplaas Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Grass Pan 40	100MW
13	Kareekloof Solar PV Facility	Remainder of the Farm Swart Koppies 86	100MW
14	Oosthuisfontein Solar PV Facility	Remainder of the Farm Oosthuisfontein 108	100MW
15	JAN Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Schaap Kraal 38, Portion 1 of the Farm Annex Donker Hoek 89; and Remainder of Farm Kuhns Post 90	240MW
16	Driefontein Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Driefontein 87	100MW
17	Jagpoort Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Driefontein 87, Portion 3 of the Farm Driefontein 87, and Portion 2 of the Farm Kareekloof 85	150MW
18	Strydam Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Stryd Dam 107	240MW
19	Roodekraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Roode Kraal 106	150MW
20	Bokkraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Bokken Kraal 81	100MW
21	HCA Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) is available for review and comment on the Savannah Environmental website at www.savannahsa.com/public-documents/energy-generation/. To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information:

Nondumiso Bulunga of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237
Mobile: 060 978 8396 (including WHATSAPP & pls call me)
Fax: 086 684 0547
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

MAY 2022

This notice is **not** for **job applications** but rather an opportunity to **register/comment** on the project.
Should you know of any **vulnerable person** that needs to be informed of and part of this proposed project, please contact us.

Brief aan die Redakteur

Karoomense se harte klop vuurwarm vir hulle medemense. Daarvan is ek oortuig na die oorvloedige meelewing en hulp wat ek van vreemdelinge in De Aar distrik ontvang het.

Te danke aan die vriendelikheid van mnr Willem du Toit, die huidige eienaar van Rietfontein wat eens ons familieplaas was, kon ek weer daar gaan stap na ‘n intieme byeenkoms by die begraafplaas. Die herbesoek aan my kindertyd se Karoo-paradys was vir my ‘n nostalgiese hoogtepunt na die onlangse dood van my broer, Jan Cawood. Eerstens het mnr du Toit en sy vrou, Charmaine, ons groepie van agt versterk met koffie en koekies. Hierna het hy ons vervoer tot naby die fontein wat ons in sy huidige waterrykheid wou bewonder. Hierna het hy ons naby die koppie wat ons wou klim, afgelaai

Elf jaar gelede het ek koppie-uit maklik bygehou by my jeugdige mede-klimmer. Maar, hierdie keer (op 76 jaar) het ek so drie-kwart uit, die aftog geblaas. Versigtig het ek op my agterstewe oor die rotsagtige deel begin afskuif. Sodoende het ek my nuwe onversekerde, selfoon waarop ek met lofwaardige volharding al my toetertjies gelaai gekry het, verloor. My eie soektog, sowel as dié van my geselskap was vergeefs. By aanhore hiervan het mnr du Toit, vergesel van die jongelinge, John Ross, Etnie en Dawie, my teruggeneem na die koppie. Die jeugdiges het vergeefs begin soek terwyl mnr du Toit tientalle oproepe na my sel gemaak het. Eers teen die volgende aandskemer het hulle die selfoonliggie sien flikker. Dus ‘n dag-en-half se vrywillige gesoek na ‘n vreemdeling se selfoon en hulle wou geen vergoeding aanvaar nie.

Graag wil ek ook my klein-niggie Tiana Kriel bedank vir haar moeite en onkoste om die sel granaatpit-vas te verpak en te koerier. Ek is weereens oortuig dat Karoomense se harte uitsonderlik warm klop vir medemense.

Vriendelike Groete, Cynthia Zietsman (Mosselbaai), 082 474 5599.

A house fire was extinguished in Mossie street on Sunday.

Tips on how to use electricty safely

The winter is here and people use more electricity on colder days. Here are some tips on how to use electricity safely in your home.

Plugs: Never plug to many appliances into one wall plug. Water: Keep all electrical appliances far away from water to prevent electrical shocks. Rain: Make sure you have no electrical appliances plugged in outside when it is raining. Windows: Do nut run electrical wires through windows, the wires get damaged and can lead to electrocal shock.

Damaged wires: Fixed damaged wires with insulation tape to prevent shocks. Correct tape: Use proper insulation tape to fix electric wires - never sellotape or masking tape. Hold plug: When you plug a plug out of the wall, hold it by the plug and not the chord. Wall socket: Do not stick any objects into the wall socket as you could be shocked. Lights: Switch off lights before changing the light bulbs. Carpets: Do not plug electrical wires under carpets as this could cause a fire.

Use electricity wisely and always be save and carefull.

Bekamping van veediefstal

BHEKI CELE, minister van polisie, het Maandag tydens ’n beraad oor landelike veiligheid in Parys in die Vrystaat gesê om veediefstal suksesvol te bekamp sal korrupsie in alle sfere van die landbousektor uitgeroei moet word.

Die minister van polisie, Bheki Cele, sê dit is nie net korrupte polisiebeamptes wat by veediefstal betrokke is nie, maar dat sommige boere ook met dié beamptes saamspan. Volgens die minister sal korrupsie op alle vertakkings van die landbousektor uitgeroei moet word. Hy het ook in sy toespraak gesê daar moet meer aandag aan die verhouding tussen lede van plaasgemeenskappe – insluitend dié tussen boere en werkers – gegee word.

Die minister het verskeie kwessies bespreek soos rasseverdeling in sommige plaasgemeenskappe, die invloed van onwettige immigrante op die vermoë van wetstoepassers om hul werk te doen en die dringendheid om armoede in landelike gemeenskappe uit te skakel. Hy meen dat boere sowel as die polisie egter moet saamwerk om veediefstal in die kiem te smoor.

Reaksietyd van die SAPD is ook aangespreek en Cele het nie ontken dat die polisie se reaksietyd swak is en dat korrupsie ’n verwoestende uitwerking in die polisie het nie, maar benadruk dat korrupsie baie wyer strek. Cele het ook gesê dat daar meer aandag aan die verhouding tussen boere en plaaswerkers gegee moet word en dat die aanstellingsproses ook verbeter moet word. Hy het onder meer gesê dat plaaswerkers in sommige gevalle misdade uit wraak pleeg omdat daar nie ’n goeie verhouding is nie. Volgens Cele is boere voorts “groot op die aanstelling van buitelandse burgers” – wat in baie gevalle nie die nodige dokumentasie het om in die land te wees en te werk nie.

Dit word gedoen “wetend hoe die nasie daaroor voel”. Cele wou weet of boere ooit die name van hul werkers ken en gesê dat die aanstelling van ongedokumenteerde werkers die werk van die polisie baie moeilik maak. “As hulle iets verkeerd doen, kan ons hulle nie opspoor nie aangesien daar geen inligting oor hul identiteit of vingerafdrukke beskikbaar is nie.”

Hy sê die aanstel van dié buitelandse burgers lei verder tot woede onder Suid-Afrikaanse werkers. Boere moet werkers reg aanstel en die regte prosedures volg. Dit beteken nie buitelandse burgers mag nie hier werk nie, maar daar is prosesse wat gevolg moet word.

Uys van der Westhuijzen, voorsitter van die sentrum vir uitnemendheid op landelike veiligheid by Agri SA, sê die organisasie hoop dat daar na afloop van die beraad ’n werkbare aksieplan sal wees op landelike veiligheid te bevorder.

HOUSE FIRE EXTINGUISHED

DE AAR – On Sunday, 3 July a fire was extinguished by both services from the Emthanjeni Local Municipality and the SANDF.

We notice a pattern emerge with these house fires. All start shortly after loadshedding is suspended.

We URGE our residents to not only switch off appliances but also disconnect it from wall sockets, especially heaters, kettles and stoves. Isak Visser (Municipal Manager).

Misbruik van kodeïen in die kollig, skedulering dalk opgeskaal

MEDISYNE wat kodeïen bevat kan dalk binnekort op 'n hoër skedule geplaas word. Só het die minister van gesondheid, dr. Joe Phaahla, vanoggend in 'n onderhoud met eNCA gesê.

Dit volg in die stryd teen die misbruik van pyn- en hoesmiddels wat kodeïen bevat. Kodeïen word as 'n opiaat geklassifiseer, met 'n groot verslawingspotensiaal. Baie mense gebruik dit vir die euforiese uitwerking.

Dit kom ná ’n onlangse studie wat bevind het dat daar ’n kommerwekkende toename in kodeïenverslawing in die land is, met 'n strenger beheer van die dwelm kodeïen wat vereis word. Phaahla het die Suid-Afrikaanse Gesondheidsproduktebeheerrraad (Sahpra) genader om die saak verder te ondersoek. Kodeïen is 'n middel wat sonder 'n voorskrif verkrygbaar is.

AfriNuus het vroeër berig dat leerlinge in Kaapstad eers skelm hoesmedisyne met kodeïen geneem het, maar nou oorgeslaan het na kalmeermiddels soos Xanor, 'n voorskrifmedikasie vir spanning, wat onwettig teen R5 elk in die strate deur dwelmhandelaar verkoop word.

Die verskil is dat kodeïen-bevattende-medikasie skedule een of twee is, terwyl ontspanningsmiddels woos Alprazolam skedule vyf is. Onderwysers het dié leerlinge as "zombies" in die klaskamer beskryf. Hoe hoër die skedule van medikasie is, hoe hoër is die verslawingspotensiaal.

In 2019 het die Suid-Afrikaanse Aptekersraad (SAAR) hul kommer uitgespreek oor die misbruik en wangebruik van medisyne in die land. 2% van die respondente het aangedui dat hulle medikasie wat kodeïne bevat misbruik. Dit terwyl Reaction Unit South Africa (Rusa) vandag in KwaZulu-Natal “duisende” leë hoesstroopbottels ontdek het in 'n gebied wat bekend is vir dwelmgebruikers.

Prem Balram, Rusa-woordvoerder, het in 'n verklaring gesê lede is besig met operasies om gesoekte verdagtes vas te trek wat plaaslike inwoners terroriseer toe hulle op die bottels afgekom het.

Volgens Balram is hulle, toe Rusa-beamptes by plaaslike apteke navraag gedoen het, ingelig dat hierdie bottels hoesmengsels goedkoop as oor-die-toonbank-middels gekoop is. *Artikel: Afrinuus.*

Help ‘n behoeftige

DE AAR – Met die winter hier is daar baie behoeftiges in die dorp wat swaarkry en wat is nou lekkerder as ‘n pot sop teen die koue.

Jy kan ‘n verskil maak in ‘n behoeftige gesin se huis met hierdie maklike bottel bestanddele.
Bestanddele: 1/2 koppie rys

*1/2 koppie sopmengsel of splitertjies

*1/2 koppie lensies

*1 blokkie stock

*1 pakkie soppoeier

*opsioneel pasta of stampmielies

Plaas die kookinstruksies in die bottle: Bring 2,5liter water tot kookpunt. Voeg inhoud van bottel by water. Kook vir 35-40 minute. Roer gereeld en geniet.

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE HYDRA B CLUSTER OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicant: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Hydra B Cluster (the “Cluster”) entails the development of twenty-one (21) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes will be undertaken for each of the renewable energy facilities. The projects will be considered through the EIA process in batches, with Batch 1 considering 11 projects, Batch 2 considering 6 projects and Batch 3 considering 4 projects. Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Pixley ka Seme District Municipality in the Northern Cape Province. The projects are proposed on the following farms:

No	Project name	Farm Name and portion Number	Capacity
1	Tafelkop Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Grass Pan 40	240MW
2	Koppy Alleen Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW
3	Vrede Solar PV Facility	Portion 5 of the Farm Bas Berg 88	150MW
4	Zionsheuvel Solar PV Facility	Remainder of Farm Leeuwberg 79	240MW
5	Amper Daar Solar PV Facility	Remainder of Farm Wolwe Kuil 44	100MW
6	Wag-'n-Bietjie Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Leeuwe Berg 45	100MW
7.1	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option A)**	Portion 5 of the Farm Bokken Kraal 81 **(Option A)**	100MW
7.2	Ruspoort 1 Solar PV Facility (**Option B)**	Portion 4 on the Farm Knoffelfontein 74 Portion 1 on the Farm 78 Portion 2 on the Farm Leeuwberg 79 **(Option B)**	100MW
8	Ruspoort 2 Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Leeuwberg 79	100MW
9	JW Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 196	240MW
10	Pro Deo Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Grass Pan 40	100MW
11	Uitkyk Solar PV Facility	Remainder of the Farm Plaas 197	100MW
12	Middelplaas Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Grass Pan 40	100MW
13	Kareekloof Solar PV Facility	Remainder of the Farm Swart Koppies 86	100MW
14	Oosthuisfontein Solar PV Facility	Remainder of the Farm Oosthuisfontein 108	100MW
15	JAN Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Schaap Kraal 38, Portion 1 of the Farm Annex Donker Hoek 89; and Remainder of Farm Kuhns Post 90	240MW
16	Driefontein Solar PV Facility	Portion 1 of the Farm Driefontein 87	100MW
17	Jagpoort Solar PV Facility	Portion 2 of the Farm Driefontein 87, Portion 3 of the Farm Driefontein 87, and Portion 2 of the Farm Kareekloof 85	150MW
18	Strydam Solar PV Facility	Portion 3 of the Farm Stryd Dam 107	240MW
19	Roodekraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Roode Kraal 106	150MW
20	Bokkraal Solar PV Facility	Remainder of the Farm Bokken Kraal 81	100MW
21	HCA Solar PV Facility	Portion 4 of the Farm Koppy Alleen 83	100MW

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) providing further information on the projects is available on the Savannah Environmental website at https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/. To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information:

Nicolene Venter of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237
Mobile: 060 978 8396 (including WHATSAPP & pls call me)
Fax: 086 684 0547
Email: publicprocess@savannahsa.com

savannah environmental

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES AND AVAILABILITY OF THE SCOPING REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy (Phase 1) entails the development of nine (9) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes will be undertaken for each of the renewable energy facilities. Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) providing further information on the projects is available on the Savannah Environmental website at https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/.

Scoping Reports available for review & comment: The Scoping Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (see link above). The 30-day review & comment period of the Scoping Reports are as follows:

Project			Review period
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Friday, 13 January 2023 to Monday, 13 February 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Monday, 16 January 2023 to Wednesday, 15 February 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Wednesday, 18 January 2023 to Friday, 17 February 2023

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including *pls call me*)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

GAS- EN OLIEBRONNE SUID VAN MOSSELBAAI

TotalEnergies en vennote vra toestemming vir ontginning

Gebied in die oseaan sal sowat 12 000 km² beslaan

Elise Tempelhoff

Drie energiemaatskappye en 'n Suid-Afrikaanse konsortium wat glo in 2019 en 2020 'n aansienlike hoeveelheid gas suid van Mosselbaai ontdek het, doen nou by die regering aansoek om hierdie bron te ontgin.

TotalEnergies, QatarEnergy, Canadian Natural Resources International en die konsortium sê in die maatskaplike en omgewingsimpakverslag wat vir openbare kommentaar beskikbaar gestel is, hulle wil terselfdertyd na ander gasbronne (en moontlik ook olie) soek.

Hulle verwys spesifiek na die gebied oos van dié blokke (Luiperd en Brulpadda) in die Outeniqua-kom waar hulle reeds dié brandstowwe ontdek het.

Die gebied waar hulle in die oseaan werksaam sal wees, is tussen 75 km en 120 km vanaf die kuslyn en beslaan sowat 12 000 km². Die diepte van die oseaan wissel hier van 500 m tot 2 300 m.

Die vier maatskappye, onder leiding van TotalEnergies, doen aansoek om nog tien gate in die seebodem in die gebied te boor.

Die gas- en oliebronne wat hier ontgin sal word, sal met 'n pypleiding van sowat 109 km lank onder die seeoppervlak aan die bestaande infrastruktuur van PetroSA, suid van Mosselbaai, gekoppel word.

Seismiese opnames sal gedoen word om vas te stel waar nog olie- en gasbronne in die seebodem opgesluit is.

Luidens die dokument wys die departement van minerale bronne en energie daarop dat die ontwikkeling van gasbronne deel van Suid-Afrika se oorgang na 'n koolstofneutrale ekonomie is.

"Suid-Afrika moet ook sy eie gasreserwes en gepaardgaande infrastruktuur ontwikkel. Dit is noodsaaklik sodat die land minder afhanklik van ingevoerde gas vanaf Mosambiek kan word," sê die departement.

"Suid-Afrika se geïntegreerde hulpbronplan van 2019 plaas energie aan die kern van 'n waardige bestaan vir al sy inwoners, terwyl die land deeglik bewus is van sy verbintenisse ingevolge die Parys-ooreenkoms en dat hy sy uitlaatgasse moet verminder."

TotalEnergies sê in die verslag die sterk Agulhas-seestroom (een van die sterkste ter wêreld) tesame met hewige rukwinde en hoë branders maak van dié projek " 'n groot uitdaging", veral wat die oprigting van infrastruktuur betref.

Die maatskappy beklemtoon dat hy vroeëwaarskuwingstelsels sal gebruik as stormwinde die gebied nader. Dit kan glo tot 12 dae voor die tyd voorspel word.

Luidens die verslag gaan die verkeer en geraas in dié deel van die oseaan aansienlik toeneem as die groep maatskappye met hul bedrywighede begin.

"Etlike honderde mariene spesies word in dié gebied aangetref."

Hulle wys daarop dat die werksaamhede in die gebied gaan plaasvind waar die jaarlikse sardientjiemigrasie begin.

Die sardientjiemigrasie vind jaarliks langs die KwaZulu-Natalse kus plaas wanneer dié vissies noordwaarts teen die kus beweeg.

Karet- en leerrugskilpaaie, asook die boggelwalvis en die suidelike noorkapper migreer ook deur dié gebied. 35 walvisspesies, waaronder die reusevinwalvis, wat tot 25 m lank word, word hier aangetref.

Minstens 11 dolfynspesies kom ook hier voor.

Haring, makriel, stokvis, koningklip, tuna (agt spesies), verskeie spesies marlyn en 13 haaispesies kom ook in die gebied voor. Die status van al hierdie haaie word in 'n mindere of meerdere mate as bedreig aangetoon.

Die Kaapse pelsrob en minstens 60 voëlspesies, waaronder die kritiek bedreigde Afrika-pikkewyn, kom ook hier voor.

Die konsortium van maatskappye onderneem om aan alle wetsvereistes te voldoen en om sensitiewe mariene gebiede so ver as moontlik te vermy.

TotalEnergies beklemtoon dat geen korrupsie met betrekking tot die aansoek geduld sal word nie. Openbare vergaderings oor dié projek word van Maandag tot 26 Januarie op verskeie plekke aan die Kaapse suidkus gehou.

Die eerste vergadering is in Mosselbaai.

E-pos om as 'n geraakte party te registreer kan na teepsaEIA@WSP.com gestuur word of stuur 'n WhatsApp-boodskap na 076 694 3842.

TotalEnergies en ander wil nou olie en gas uit die see pomp

TotalEnergies en drie van sy vennote doen nou by die departement van minerale bronne en energie aansoek om tussen Mosselbaai en Kaap St. Francis olie en gas hier uit die see te pomp. Openbare vergaderings oor hierdie aansoek begin Maandag.

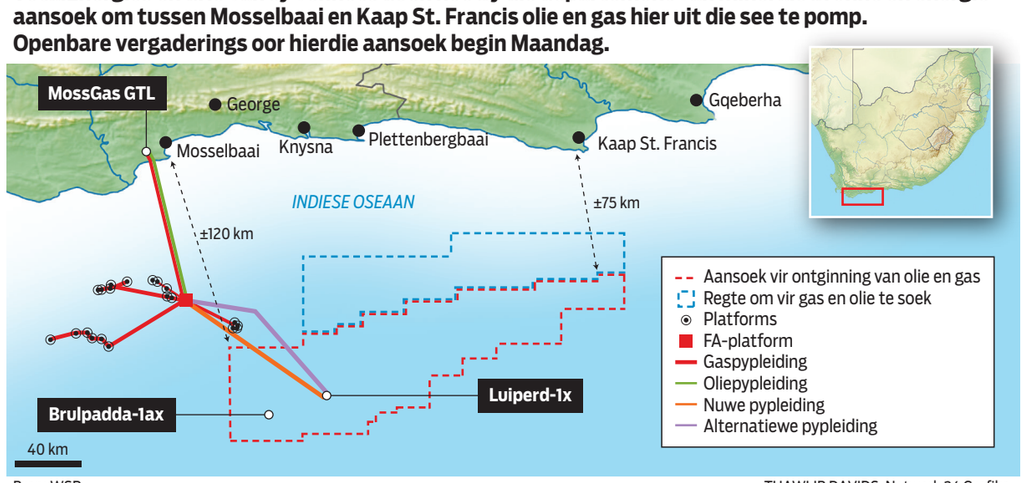

Bron: WSP

THAWLIB DAVIDS, Netwerk 24 Grafika

Musk wêreldrekordhouer as mens wat grootste verlies ly

Die miljardêr Elon Musk is nou amptelik die wêreldrekordhouer vir die mens wat die grootste verlies in sy persoonlike fortuin gely het.

Luidens 'n verklaring van Guinness World Records het Musk sedert November 2021 sowat $182 miljard verloor, gegrond op ramings van *Forbes*. Ander bronne raam die verlies op nader aan $200 miljard.

Dit is byna onmoontlik om die presiese bedrag te bepaal, maar die totale verlies oortref beslis die vorige rekord van $58,6 miljard, wat die Japanse tegnologie-entrepreneur Masajosji Son in 2000 aangeteken het.

Volgens *Forbes* het Musk se netto waarde van 'n hoogtepunt van $320 miljard in 2021 tot $138 miljard in Januarie vanjaar gedaal, hoofsaaklik weens die swak vertoning van Tesla se aandele. Musk is ook geruime tyd gelede sy titel as die wêreld se rykste mens kwyt. Bernard Arnault van Frankryk, uitvoerende hoof van die luuksegoedere-konglomeraat LVMH (Moët Hennessy Louis Vuitton), met 'n geraamde netto waarde van $190 miljard, het hom verbygesteek.

Die grootste deel van Musk se fortuin is in Tesla-aandele, waarvan die waarde verlede jaar met 65% gedaal het. Die waarde het veral in Oktober skerp afgeneem nadat Musk Twitter vir sowat $44 miljard gekoop het.

Ondanks dié daling bly Tesla die waardevolste motormaatskappy ter wêreld.

Musk is steeds die wêreld se naasrykste mens, al het hy meer geld as enige mens in die geskiedenis verloor.

Die netto waarde van miljardêrs is baie meer wisselvallig en veranderlik as die netto waarde van iemand wat 'n gemiddelde inkomste verdien omdat die grootste deel van 'n miljardêr se fortuin gewoonlik aandele en beleggings is. **– Netwerk24**

GEKLASSIFISEERD

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES AND AVAILABILITY OF THE SCOPING REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy (Phase 1) entails the development of nine (9) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes will be undertaken for each of the renewable energy facilities. Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) providing further information on the projects is available on the Savannah Environmental website at https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/.

Scoping Reports available for review & comment: The Scoping Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (see link above). The 30-day review & comment period of the Scoping Reports are as follows:

Project			Review period
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Friday, 13 January 2023 to Monday, 13 February 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Monday, 16 January 2023 to Wednesday, 15 February 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Wednesday, 18 January 2023 to Friday, 17 February 2023

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter at Savannah Environmental
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including Please Call Me)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

X1XJGV5W-VB130123

vanrensburgs AUCTIONS

OPENBARE VEILING
In opdrag van die eienaars. Aanlyn & by die perseel op
Vrydag, 3 Februarie 2023 @ 11:00

Sekuriteitsontwikkeling (±4ha)
JOUBERTINA, LANGKLOOF

Plattelandse residensiële ontwikkeling (±4ha) met bestaande huurinkomste en verdere ontwikkelingspotensiaal.

Daniel van Schalkwyk (AFSLAER) • 083 255 4245 • 044 878 2877
vanrensburgsauctions.co.za

X1XJDXL6-VB130123

Volksblad

REGSKENNISGEWINGS

Monge Motale	– 011-713-9443
Jessica Meintjies	– 011-713-9052
Madelein Botha	– 011-713-9750
Aurelia Beukes	– 011-713-9065
Antoinette Schickerling	– 011-713-9446

E-POS

Legals@beeld.com
Legals1@beeld.com
Spertyd:
3 werksdae voor publikasie
Kansellasies:
1 dag voor publikasie om 9:00

VOLKSBLAD GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES

Telefoon: 087 353 1316
Epos: olx@beeld.com
Spertyd: 11:00 vir volgende dag verskyning

000000-B1150820

WAARSKUWING

Lesers moet hulle vergewis van alle dienste wat in advertensies aangebied word en kwotasies en deposito's wat vereis word nagaan voordat hulle enigiets aanvaar. Dit is die verbruiker se verantwoordelikheid om die adverteerder met wie hulle sake wil doen, se getuigskrifte na te gaan.

Volksblad Geklassifiseerd bied 'n diens aan adverteerders deur hulle dienste en/of produkte te bemark, maar aanvaar egter geen verantwoordelikheid of aanspreeklikheid vir enige skade of eise van lesers teen die adverteerder nie.

Koalisie ook hof toe oor megastad in Limopokom

Elise Tempelhoff

'n Tweede hofaansoek om die omgewingsgoedkeuring vir die Makhado-Musina-Spesiale Ekonomiese Sone (MMSES) tersyde te laat stel, is by die hooggeregshof in Polokwane ingedien.

Limpopo se LUR vir ekonomiese ontwikkeling, omgewing en toerisme het die departement se ontwikkelingsafdeling, die Limpopo-ontwikkelingsagentskap (Leda), omgewingsgoedkeuring gegee om dié massiewe nywerheidstad, wat van steenkoolkrag afhanklik gaan wees, in die Limpopokom op te rig.

Luidens regsdokumente vra The Herd Nature Reserve, Living Limpopo en die Centre for Applied Legal Studies (Cals) die hof om 'n stokkie voor die omgewingsgoedkeuring te steek.

Die koalisie, wat deur die omgewingsregslui All Rise Attorneys for Climate and Environmental Justice verteenwoordig word, sê in hofstukke die omgewingsimpakstudies wat goedgekeur is, neem nie die klimaatkrisis en die gebrek aan water in die Limpopokom in ag nie.

Navorsing het gewys die nywerheidstad sal in sy leeftyd meer as 1 miljard ton koolstofdioksied in die atmosfeer vrystel.

Die koalisie sê in 'n verklaring die beoogde oprigting van die mega-nywerheidstad gaan die ganse ekologie en maatskaplike en ekonomiese landskap van die sensitiewe Vhembe-biosfeerreservaat (Limpopokom) verander.

Die koalisie wys daarop dat die omgewingskonsultante van Delta Built Environment die departement gewaarsku het om nie die ontwikkeling goed te keur nie.

Hierna het Leda 'n ander konsultasiemaatskappy aangestel.

Dié het die departement tevrede gestel en die omgewingsimpakstudie is toe goedgekeur.

Minstens ses nieregeringsorganisasies het appèl teen die goedkeuring aangeteken, maar dit is verwerp.

Die hersieningsaansoek sluit verslae van twee kundiges in. Een verslag is van dr. Louis Snyman, hoof van omgewingsgeregtigheid by Cals wat die verlies aan biodiversiteit, probleme met watertoevoer, potensiële droogtes, vloede, besoedeling en die vernietiging van vleie in die gebied bestudeer het.

> **"Die Vhembe-gebied huisves een van die mees biodiverse en kultureel sensitiewe streke in die land.**
>
> — Dr. Louis Snyman

Die tweede verslag is dié van dr. Victor Munnik, politieke ekoloog, wat fokus op die "gevaarlike planne" wat gemaak word om water vir die nywerheidstad in dié dorre gebied te kry.

Volgens Snyman huisves die Vhembe-gebied een van die mees biodiverse en kultureel sensitiewe streke in die land.

Dit sluit die noordelike deel van die Krugerwildtuin, die Mapungubwe-wêrelderfenisgebied en gebiede soos The Herd Reserve in.

Die hoofdirekteur van die departement se agentskap vir die omgewing, handel en bewaring, asook die departement van visserye, bosbou en die omgewing en die staatsmaatskappy MMSES is as respondente by die aansoek gevoeg.

■ In 'n afsonderlike hofaansoek vra Dzomo La Mupo, Save Our Limpopo Valley Environment (Solve) en groundWork die hooggeregshof in Pretoria om die departement se omgewingsgoedkeuring tersyde te stel omdat dié dokument en die proses wat gevolg is, vol foute en leemtes is.

■ Nié Albi Modise, woordvoerder van die departement van visserye, bosbou en die omgewing, of Zaid Kalla, woordvoerder van Limpopo se departement van ekonomiese ontwikkeling, omgewing en toerisme, het op navrae gereageer nie.

PowerBall-wenner (28) reg om te spog

Die eerste wenner van vanjaar se PowerBall-boerpot – en een van die jongstes nóg – het aanvanklik gedink dis 'n bedrogspul toe sy hoor sy is die wenner.

Die 28-jarige inbelsentrum-agent van Pretoria het R72 miljoen ryker geword in Dinsdag se boerpot.

Luidens 'n verklaring het sy in 2013 deur 'n leerlingskapprogram by die versekeringsbedryf begin, maar sy wou nog altyd 'n loopbaan in die regte volg.

Sy beplan om haar leefstyl te verbeter en haar en haar gesin met die beste te bederf.

"Ek sal beslis 'n beter motor koop en 'n huis vir my en my gesin. Ek sien daarna uit om 'n spoggerige leefstyl te lei," sê sy.

Charmaine Mabuza, uitvoerende hoof van Ithuba, wat die nasionale lotery bedryf, sê as FNB-kliënt was die wenner in ongeloof toe 'n agent haar bel en inlig sy het meer as R250 000 gewen en moet na 'n Ithuba-kantoor gaan om haar wengeld op te eis. Sy het aanvanklik gedink dis 'n bedrogspul.

"Ek het nie gedink daar is regtig mense wat miljoene rande wen nie, want hulle is altyd anoniem en hul identiteit word verbloem as hulle foto's saam met die tjek neem.

Een van die jongste wenners nóg van die nasionale lotery hou haar tjek van byna R73 miljoen vas. Foto: VERSKAF

"Ek het gedink mense wen honderdduisende rande, nie miljoene nie. Ek glo dit nou en ek sien hoe dit iemand se lewe in 'n oogwink verander," sê die wenner.

Mabuza sê soos met almal wat meer as R50 000 wen, het Ithuba finansiële adviseurs wat die wenners van advies bedien. "Daar is ook 'n span sielkundiges wat tyd saam met hulle deurbring en help om oor die skok te kom. Ons wens vanjaar se eerste PowerBall-wenner sterkte toe en sal toesien dat sy die beste finansiële advies ontvang."

SMALLS/GEKLASSIFISEERD

Notice of Births, Marriages, Deaths, Thanks, Wanted, To Let, For Sale, etc, will be grouped as Classified Smalls at a minimum of R45,00 cash for the first 20 words and thereafter 30c per word. Consecutive repeats less 10%. On existing accounts a surcharge of R5,00 extra will be charged.
Kennisgewing van Geboortes, Huwelike, Doodsberigte, Dankbetuigings, Benodig, Te Huur, Te Koop, ens, sal groepeer word as Geklassifiseerde Advertensies teen 'n minimum van R45,00 kontant vir die eerste 20 woorde en 30c per woord daarna. Agtereenvolgende herhalings min 10%. Op bestaande rekeninge sal 'n ekstra R5,00 gehef word.

AMMUNISIE EN VUURWAPENS

JAGGEWERE, teleskope, pistole, rewolwers, ammunisie, toebehore en geweerkluis se beskikbaar by Karel J Kerling Wapen en Ammunisie Handelaars, Hoofstraat 17, Telefoon (053) 631-2422, De Aar. 335 t/c

GESONDHEID EN MEDISYNE

HOMEOPATIESE en Gesondheidsmiddels. Selfgenesing tuis. Gratis advies. De Aar Apteek, Hoofstraat 17, Telefoon (053) 631-2422, De Aar. 323 M9 t/c

ATTENTION

Cars/Bakkies/Scooters: Wanted in any condition. Honest reliable service. 082 722 6183. C217 N26-M22

AANDAG

AVON: Wil jy graag 'n inkomste uit velsorgprodukte verdien en terselfdertyd jou eie produkte teen afslagpryse bekom? Vir meer besonderhede, skakel Anita Rust. Sel: 072 293 5735, Britstown. 17 ESW J18 t/c

BENODIG u 'n fotograaf? Ek kan u help met kinderpartytjies, verjaarsdae, verlowings, troues, jaareindfunksies of enige geleentheid waar 'n fotograaf benodig word teen bekostigbare pryse. Kontak gerus Jacqueline Goss op 076 813 9136, De Aar. 000 N16 t/c

JACK OF ALL TRADES: Vir alle bouwerk, aanbouings, loodgieter waterdigting, verstopte pype, verf, teel en staalwerke. Jy noem dit ek doen dit. Omliggende dorpe word ook bedien. Kontak Sakkie op 082 570 1881 of tel/faks: (053) 631-0192, De Aar. 1256 O24, O31 t/c

JACK VERVOER: Vervoer van stene, sand, klip vir bouwerke, vervoer ook bourommel en tuinvullis. Kontak Sakkie op 082 570 1881, De Aar. 734 M23 t/c

KAROO Verkoeling, herstel yskaste, vrieskaste, lugversorgers, oprig van koelkamers, vrieskamers. Diens van lugversorgers. Kontak André (053) 631-4500 of 083 269 5970, De Aar. 1477 N16 t/c

SKANDERING van **SKAPE, BEESTE EN BOKKE.** Skakel **ERASMUS KOEKEMOER 082 813 1613**. 354 J20, J27

TO LET

Offices to let: Situated in CBD. Air conditioning, alarm. Contact: 082 784 1972. **Kantore te huur:** Geleë in sakekern. Lugversorging, alarm. Kontak: 082 784 1972. 127 A12 t/c

Gedruk en uitgegee deur
De Aar Drukkers BK
Millerstraat 12, De Aar
Telefoon (053) 631-2851

TE KOOP

HUIS TE KOOP: Netjiese tweeslaapkamerhuis te koop in Hofmeyr. Huis, tuine en buitegeboue is geleë op een erf en 'n ekstra erf beskikbaar vir verskeie moontlikhede. Veilig omhein (beide erwe). Een badkamer, twee slaapkamers, kombuis, sitkamer/leefarea, spasie vir 'n kantoor of nog 'n slaapkamer en 'n sonkamer. Prys: R350 000 vir beide erwe (onderhandelbaar). Kontak: 083 285 4852. C5 J20-F10

METHODIST CHURCH
DE AAR CIRCUIT
NO SERVICES

AGS van Suid-Afrika
AGS IMMANUEL DE AAR
Hoek van Du Toit- en Rossouwstraat
SONDAGOGGEND om 10:00
SONDAGMIDDAG 5o5 "Celebration"
KONTAK: Pastoor Dave 083 388 0500

DE AAR DRUKKERS
POSBUS 44, DE AAR
Telefoon (053) 631-2851
VIR SPOEDIGE DRUKWERK VAN HOË GEHALTE
MIDLAND NUUS
POSBUS 224, CRADOCK
TELEFOON (048) 881-5330

Skenk BLOED en red 'n LEWE!

NOTICE OF ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT AND PUBLIC PARTICIPATION PROCESSES AND AVAILABILITY OF THE SCOPING REPORTS FOR REVIEW AND COMMENT FOR THE PROPOSED DEVELOPMENT OF THE CROSSROADS GREEN ENERGY (PHASE 1) OF RENEWABLE ENERGY FACILITIES AND GRID CONNECTION INFRASTRUCTURE, PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY, NORTHERN CAPE PROVINCE

Applicants: Akuo Energy Afrique

Proposed Activity: Crossroads Green Energy (Phase 1) entails the development of nine (9) solar energy facilities. The following infrastructure will be associated with the developments.

- Solar PV array comprising PV modules and mounting structures (monofacial or bifacial and a single axis tracking system)
- Inverters and transformers
- Cabling between the project components
- Battery Energy Storage System (BESS)
- On-site facility substation and power lines between the solar PV facility and the Eskom substation (to be confirmed and assessed through a separate process)
- Site offices, Security office, operations and control, and maintenance and storage laydown areas
- Access roads, internal distribution roads

Each renewable energy facility will be constructed and operated as a separate stand-alone project and therefore, separate Scoping and Environmental Impact Assessment (S&EIA) processes will be undertaken for each of the renewable energy facilities. Grid infrastructure for the project is to be confirmed in consultation with Eskom and will be assessed through a separate EIA process.

Project Location: The projects are located approximately 20km north of Philipstown and 30km west of Petrusville within the Renosterberg Local Municipality and the greater Pixley ka Seme District Municipality, Northern Cape Province.

Environmental Impact Assessment Processes: In terms of Sections 24 and 24D of the National Environmental Management Act (No 107 of 1998), as read with Government Notice R324 – R327, as amended, an EIA process is required for each renewable energy facility. Savannah Environmental is undertaking the required EIA, and public participation processes for these projects. A Background Information Document (BID) providing further information on the projects is available on the Savannah Environmental website at https://savannahsa.com/public-documents/energy-generation/hydra-b-cluster/.

Scoping Reports available for review & comment: The Scoping Reports for the projects are available for download, review & comment on the Savannah Environmental website (see link above). The 30-day review & comment period of the Scoping Reports are as follows:

Project			Review period
Tafelkop Solar PV	Koppy Alleen Solar PV	Vrede Solar PV	Friday, 13 January 2023 to Monday, 13 February 2023
Zionsheuvel Solar PV	Amper Daar Solar PV	Wag-'n-Bietjie Solar PV	Monday, 16 January 2023 to Wednesday, 15 February 2023
Ruspoort Solar PV1	Ruspoort Solar PV2	Middelplaas Solar PV	Wednesday, 18 January 2023 to Friday, 17 February 2023

To obtain further information and register on the project database and submit comments or queries, please refer to the contact information below.

Nicolene Venter of **Savannah Environmental**
P.O. Box 148, Sunninghill, 2157
Tel: 011 656 3237 / Fax: 086 684 0547
Mobile: 060 978 8396 (including *pls call me*)
Email: publicprocess@savannahsa.com
Website: www.savannahsa.com

savannah environmental

PIXLEY KA SEME DISTRICT MUNICIPALITY

NOTICE

SPECIAL COUNCIL MEETING

Notice is hereby given in terms of Section 19(b) of the Municipal Systems Act, Act 32 of 2000, of a Special Council Meeting of the Pixley ka Seme District Municipality which will take place at **12:00** on **Thursday, 26 January 2023** in the Council Chamber of the Pixley ka Seme District Municipality at Culvert Road, De Aar.

I Visser
Municipal Manager
Pixley ka Seme
District Municipality
Private Bag X1012
De Aar 7000
Tel: (053) 631-0891
Fax: (053) 631-2529
e-mail: pixley@telkomsa.net

Support Locally

NOVEL SHOE STORE & OUTFITTERS
De Aar's Leading Shoe Store for over 80 years!
Now also De Aar's Leading Fashion Outfitter!
OUR MODERN INTERIOR MAKES SHOPPING A PLEASURE FOR THE WHOLE FAMILY
23 MAIN STREET, DE AAR
Tel: (053) 631-2611 — E-Mail: novels@shisas.com

Skenk BLOED en red 'n LEWE

NOTICE

ESTATE NOTICE

In the estate of the late DAVID MMISELI SIKOSANA (ID No. 620724 5779 082), who was ordinarily resident at 16 Tulbagh Street, Michausdal, CRADOCK 5880, and who died at QUUEENSTOWN on 29 August 2021 and who was married in Community of Property to NOMVUYO MAVIS SIKOSANA (ID No. 680605 0793 086) at the time of his death.

Estate No. 222/2022.

The First and Final Liquidation and Distribution Account in the above estate will lie for inspection at the office of the Master of the High Court GRAHAMSTOWN, Division of GRAHAMSTOWN, and a copy thereof at the office of the Magistrate for the district of CRADOCK for a period of 21 (twenty-one) days from date of publication hereof.

METCALF & CO
(Attorneys for the Executor)
80 Frere Street
CRADOCK
5880 0119_C2 J20

Kennisgewing

BOEDEL

In die boedel van wyle THOMAS DIEDERICK VAN DEN BERG (ID Nr. 410226 5067 082), van Dundasstraat 32, CRADOCK, wie op 10 September 2021 oorlede is, en wie ten tye van sy dood 'n wewenaar was.

Boedel Nr. 1622/2022.

Alle persone wat eise het teen bogemelde boedel word hiermee in kennis gestel om hulle eise by die ondergemelde firma binne 'n tydperk van dertig dae, bereken vanaf datum van publikasie hiervan, in te lewer.

METCALF EN KIE
(Prokureurs vir Eksekuteurs)
Frerestraat 80
CRADOCK
5880 0119_C1 J20

NOTICE

ESTATE NOTICE

In the estate of the late MARA HUMAN (ID No. 470111 0033 080), who was ordinarily resident at 14 Olienhout Street North, CRADOCK 5880, and who died at CRADOCK on 5 July 2021 and who was a widow at the time of her death.

Estate No. 1047/2022.

The First and Final Liquidation and Distribution Account in the above estate will lie for inspection at the office of the Master of the High Court GRAHAMSTOWN, Division of GRAHAMSTOWN, and a copy thereof at the office of the Magistrate for the district of CRADOCK for a period of 21 (twenty-one) days from date of publication hereof.

METCALF & CO
(Attorneys for the Executor)
80 Frere Street
CRADOCK
5880 0119_C4 J20

WHY IS IT...
A man wakes up in the morning after sleeping in an advertised bed, washes with an advertised soap, shaves with an advertised razor, sits down and drinks advertised tea or coffee, drives to work in an advertised car, writes with an advertised pen. Then . . . he refuses to advertise, says advertising doesn't pay, but when his business fails he finally advertises "BUSINESS FOR SALE"

DE AAR DRUKKERS
POSBUS 44, DE AAR
Telefoon (053) 631-2851
VIR SPOEDIGE DRUKWERK VAN HOË GEHALTE
MIDLAND NUUS
POSBUS 224, CRADOCK
TELEFOON (048) 881-5330

Oomblik van Stilte

IN DIE HEILIGE GEES BID

Mev SM Laubscher †

HIERDIE vermaning lees ons in Judas vers 20: "En in die Heilige Gees bid." Gebed is 'n onderwerp waaroor ons boekdele kan skryf, omdat daaroor so baie gedagtes uitgespreek kan word.

So dikwels hoor jy die klagte dat gebede nie verhoor word nie en dit nadat Jesus so duidelik beloof het "alles wat julle in My naam vra sal julle ontvang." Die rede vir hierdie onvervulde gebede is omdat ons nie in die Heilige Gees bid nie.

In Rom 8:26 lees ons: "En net so kom die gees ons swakhede te hulp want ons weet nie reg wat ons moet bid nie, maar die Gees self tree vir ons in met onuitspreeklike sugte."

Ons bid so baie keer volgens ons eie sin en wil en bedoel ook nie altyd werklik dit wat ons vra nie. Ons bereken nie die gevolge van ons gebed nie.

Daarom is die leiding van die Heilige Gees so noodsaaklik. Ons bid: "Here trek my nader aan U," maar ons dink nie daaraan hoe die Here dit gaan doen nie.

Dit kan deur siekte, lyding of teleurstelling wees en sodra dit gebeur vra ons dadelik: "Waarom?"

Ons bid om onderwerping en God stuur lyding, want ons "leer gehoorsaamhuit wat (ons) ly" (Heb 5:8).

Ons bid om onselfsugtigheid en God voorsien geleenthede om onsself op te offer deur na die belange van ander om te sien (Fil 2:4).

Ons bid om nederigheid en as ons werklik verneder word of nederige werk moet doen, dan sien ons nie daarvoor kans nie.

Ons bid dat die Here die snoeimes moet gebruik om ons lewens te vorm na Sy Beeld, maar ons bereken nie wat dit gaan beteken nie.

Ons gebed is baie keer blote vorm en nie erns nie. Ons merk dit ook by ons tafelgebede. Blote woorde wat vir ons geen betekenis inhou. Kan u sien hoe belangrik dit is dat die Heilige Gees ons moet leer hoe om te bid. Om in die Heilige Gees te bid beteken ook om volkome oorgegee te wees aan die Heilige Gees.

Ons bid so dikwels om ons eie sin en wil te bevredig. Die Skrif sê" Julle ontvang nie omdat julle nie reg bid nie." Hoe kan ons dan reg bid? Deur die Heilige Gees toe te laat om ons te leer hoe om te bid, dan sal ons gebede verhoor word.

Ons ontvang nie, omdat ons niks verwag nie en ook nie werklik glo nie.